

Konzultációk a nyílt várospolitikáért

Elkészült a város- és községpolitikai munkaközösség 1973. évi programja

A város- és községpolitika jelentősége a helyi állami és politikai szervek mind nagyobb önállóságával egyre növekszik. Elfoglaltság nélkül állíthatjuk tehát, hogy a települések szinte minden gondjának valamilyen formában találkozási pontja van ezzel a hagyományos népfrent-munkaterülettel, s így az abban részt vevők felelőssége is szinte napról napra nagyobb. Ebből következően a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa város- és községpolitikai munkaközössége előtt az egész ország területén rendkívül komplex feladatok állnak. Ezért munkatervében nemcsak vezérfontosnak kell adnia e feladatok elvégzésére, hanem egyben rugalmas keretként kell szolgáltatnia a helyenként és településsenként nagyon is különböző problémák más és más módon való felvetésére és megoldására.

Öt témabizottság

A munkaközösség — „tisztikarával”, dr. Trautmann Rezső elnökkel, dr. Dallos Ferenc társelnökkel, dr. Raft Miklós elnökhelyettesével és Nyéki József titkarral az élen — tudatosan felmérte szerepét ebben a széles hatóságú munkában és ezt a közösség tagjaival együtt programjában is kifejezésre juttatta. Mint arról már hírt adtunk, **öt témabizottságot hoztak létre**, amelyek mintegy biztosítékai a fő témák megfelelő mélységű, elemző feldolgozásának és a gyakorlati tennivalók kellő színvonalú koordinálásának is.

Erdemes ezúttal az öt téma részletesebb ismertetésére is rátérni. Az első bizottság **a városodást a városiasodást, a várospolitikát alapkérdéseit és egyes jelenségeit**, s az ezekkel kapcsolatos feladatokat tartja napirenden. A második bizottság **a nyílt várospolitikát**, a lakosság várospolitikai tevékenysége fejlesztésének elvi és gyakorlati megvalósításával foglalkozik. Ezen belül legidősebb és így legfontosabb rész-kérdésként kezeli a **városi lakóbizottságok szerepének** megfelelő kialakítását és a **társadalmi munka** mibenlétének **egységes értelmezését**, egységes alapon történő elbírálását és értékelését. A harmadik témabizottság feladat körébe tartoznak a **városfejlesztési és -szépitési versenyek**, mozgalmak, akciók indítása, a helyi kezdeményezések és tapasztalatok felkarolása és népszerűsítése.

A negyedik számú témabizottság munkaterületével már külön cikkben is foglalkoztunk; **a városban működő szervezetek** — üzemek, intézmények — **várospolitikai szerepének országos tapasztalatait** összegezi, felmérések és a legáltalánosíthatóbb példák alapján **irányelveket** készít.

Végül: az ötödik témabizottság tevékenységi köre tükrözi talán leginkább azokat az **új elemeket**, amelyekkel a népfrent ügynevezett hagyományos várospolitikai munkája az V. kongresszus után bővült: **társadalmunk szociálpolitikai problémáival foglalkozik**. A feladatok köre itt szinte el sem határolható. Elsősorban mégis a **gyermekvédelem**, nevelés, a szociális gondozásra szoruló **öreg**ek ellátásának állami és társadalmi gondjaiban igyekszik osztozni. Napirenden tartja és szervezési munkájával segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi bizottságok működését, a rászoruló betegek és öreg gondozásának társadalmi mozgalmát, valamint a bölcsődék, óvodák, napköziotthonok, kollégiumok, az iskolák és az egyéb szociális jellegű intézmények építését segítő akciókat.

Ez a keretterv is mutatja, hogy a város- és községpolitikai

kai munkaközösségnek hány és hány állami és társadalmi szervvel kell tevékenységét koordinálnia — elsősorban természetesen a Minisztertanács Tanácsi Hivatalával, amely leginkább járul hozzá, hogy a népfrent valóban a **tanácsok politikai tömegbázisává** válhassék.

Viták az ellentmondásokról

A munkaközösség 1972—76 közötti évekre szóló terve keretében a napokban került sor az **1973. évi munkaterv** megvitatására is — természetesen a témabizottságok külön-külön összeállított programja alapján. A programok véleményünk szerint reálisak, a hosszú távú várospolitikai munkához az anyaggyűjtést, vizsgálatokat, konzultációk megszervezését célozzák. A sokéves tapasztalatok alapján azonban beigazolódtott, hogy a soron levő tennivalók meghatározására a **legalkalmasabb formának a sokoldalú** — az érintett szervek, intézmények bevonásával folytatott — **an-ketok, viták bizonyultak**. Így a témabizottságok néhány erre különösen alkalmas problémakört is felsoroltak, természetesen csak annyit, amennyi ebben az évben jól előkészítve, kellő színvonalon megtárgyalható.

Az első vita helyzetfeltárás céljából **„A városi peremkerületek társadalmi segítésének módszerei, a városcentrumok és peremkerületek fejlesztésének összhangja”** címmel került a tervbe. Ennek anyaga, feldolgozása nyomán javaslatokat, ajánlásokat készítenek majd el. Azt hiszem, az urbanisztikai problémákat ismerők és az ez iránt érdeklődők első pillantásra is felfigyelnek, hogy az érdeklődések, anomáliák feltárása, az igények és lehetőségek összehangolásának terén milyen tömértelen gond és feladat sűrűsödik össze e témában. Elég némely városban a **belső területek ellátottságára és a peremkerületek jóval szanyarúbb helyzetére**, vagy másútt ennek pont az ellenkezőjére utalni, avagy éppen fővárosunkban a **belső, sűrűn lakott, előregedett kerületek gondjai** és az új lakótelepek komfortja, kényelme közötti ellentmondásra hivatkozni. Sorolhatnánk azonban akár a lakáshelyzet, a lakóépületek állagmegóvása, a szanálás, a közművesítés, a kereskedelmi, egészségügyi és szociális ellátottság és még számos más területen uralkodó, ugyancsak ellentmondásos helyzetet. De ide számítható az **agglomeráció** problémaköre is, és hogy a pillanatnyilag legégetőbbeket említsük: a fejlesztéseknek hajtárt szabó **népgazdasági érdek**, az **erőinket meghaladó beruházásoktól való tartózkodás**, a személyes igények hangoztatásával szemben a társadalom érdekében **szervezettebben végzett gazdasági munka**, a **fokozott ellenőrzés** megkövetelése is e témakörön belül vethető fel. Külön hatalmas részterma mindezek megoldásának társadalmi erőből történő elősegítése, az önzetlen, önként vállalt **társadalmi munka új és új formáinak „felfedezése”** és **elterjesztése; megbecsülésének kifejezése**re juttatása.

A lakóbizottságok szerepe

A második témabizottság 1973-ban **hat konzultációt** tart az ország szinte minden részének bevonásával a helyi népfrent, tanács, szakszervezet és esetleg a párt vezetőivel karöltve a nyílt várospolitikát olykor sok vitát kavará megvalósítása feltételeiről. A hat színhely **Budapest, Nyíregyháza, Makó, Pécs, Zalaegerszeg és Miskolc** lesz, a meghívottak pedig Hajdúböszörményt, Hajdúdorot, Debrecen, Fehérgyarmatot, Nagyállót, Maté-szalkát, Szegedet, Hódmezővásárhelyet, Orosházát, Szentest, Csongrádot, Mohácsot, Bajt, Szekszárdot, Siklóst, Komlót, Szombathelyet, Nagykanizsát, Letenyt, Zalaszentgrótot, Ozdot, Kazincbarcikát, Szikszót és Encset képviselik majd.

A lakóbizottságok helyével, szerepével és újjáélesztésükkel kapcsolatosan a harmadik témabizottság dolgoz ki vitaanyagot, amely a **lakóterületi munka fellendítése érdekében** rendkívül értékes támo-

gatást nyújthat már ez évben, de még inkább az elkövetkező négyesztendő tanácsciklusban.

A negyedik témabizottságról — mivel arról már részletesen beszámoltunk — ezúttal csak annyit, hogy a városokban működő szervezetek **kapcsolatrendszerét** tárja fel és az ezek közötti **együttműködést**, különösen a **Hazafias Népfrent közreműködő, kiegyenlítő, fórumot teremtő szerepét** elemzi.

Nagyközségek fóruma

Végül az ötödik témabizottság a **nagyközségek fóruma** révén segíti e helységeket, hogy a településalakzatban megie-lőlt hivatásukat minél jobban betölthessék. E cél érdekében problémáikról **tanulmányok elkészítését** kezdeményezi és segíti; szervezi a **nagyközségek tapasztalatcseréit**, s azok hasznosítható ötleteit közkinccsé teszi: **javaslatokat tesz a felsőbb szerveknek** a nagközségek helyzetével kapcsolatosan. Szorgalmazza, hogy az irányító szervek differenciáltan és a sajátos helyzetből kiindulva foglalkozzanak e települések problémáival, azonkívül fontosnak tartja azt is, hogy a **közvélemény** — a sajtó, rádió, és tévé útján — **tájékozódjék a nagközségek életéről és problémáiról**.

Májusban egyébként vitát rendeznek a **nagyközségek feladatairól az új tanácsciklusban**, októberben a nagközségek művelődéspolitikáját tűzik napirendre, novemberben pedig a **társadalmi és gazdasági szervezetek együttműködését** vitatják meg ugyancsak nagközségi viszonylatban.

Az ismertetett program alapján úgy ítélik meg, hogy a község- és váropolitika újabb fellendülésének tanúi lehetünk. Úgy érezzük, hogy most, a tanácsválasztások küszöbén ez értékes hozzájárulást jelent a politikai munka joggal megkövetelt javulásához az ilyen téren elég mostoha viszonyok között folyó lakóterületi munkában is.

K. V.

HARKÁNYI

60—80 négyszögöl nagyságú

ÜDÜLŐTELKET ÉRTÉKESÍT

az OTP,

350—400 Ft/négyszögöl egységáron.

Jelentkezés az
OTP Siklósi Járasi
Fiókjánál.